

บทที่ 7

บทสรุป

ในช่วงหลังจากการปรับหลักการบัญชีภาครัฐเป็นเกณฑ์คงค้าง การปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชีเกี่ยวกับวัสดุคงคลังของหน่วยงานภาครัฐยังไม่มีแนวทางที่ชัดเจน ประกอบกับระบบ GFMS ในช่วงแรกยังไม่สมบูรณ์ ต่อมาในปีงบประมาณ พ.ศ.2551 ได้มีการปรับปรุงระบบ GFMS ขึ้นใหม่ เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านบัญชีเกี่ยวกับวัสดุคงคลังมีความชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกัน จึงได้กำหนดแนวปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับวัสดุคงคลังฉบับนี้ขึ้น

วัสดุคงคลังตามคำนิยามมีลักษณะเป็นสินทรัพย์ และเมื่อเบิกไปใช้จึงบันทึกปรับปรุงเป็นค่าใช้จ่าย แต่ในทางปฏิบัติหน่วยงานสามารถเลือกปฏิบัติได้ 2 แนวทาง คือ บันทึกเป็นสินทรัพย์เมื่อได้รับ หรือบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อได้รับ ซึ่งช่องทางการได้รับของวัสดุคงคลังมี 4 ช่องทาง ได้แก่ ซื้อ รับบริจาค โอนระหว่างหน่วยงานภายในกรมเดียวกัน และโอนระหว่างกรม ซึ่งแต่ละช่องทางการรับมีหลักการและขั้นตอนการบันทึกบัญชีที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ไม่ว่าหน่วยงานเลือกบันทึกบัญชีตามแนวทางไหน เมื่อปรับปรุงบัญชี ณ วันที่ออกรายงานงบทดลองหลังปรับปรุง จะมียอดบัญชีวัสดุคงคลังเท่ากับรายงานการตรวจนับวัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และบัญชีค่าวัสดุเท่ากับยอด วัสดุคงคลังที่เบิกใช้ไปภายในรอบระยะเวลาบัญชีดังกล่าว

การบันทึกบัญชีวัสดุคงคลัง รหัสบัญชีแยกประเภท 1105010105 ในระบบ GFMS ที่ปรับปรุงในปีงบประมาณ พ.ศ.2551 ได้กำหนดให้หน่วยงานต้องระบุรหัสหมวดพัสดุ (หรือรหัสกลุ่มวัสดุ) เสมอ ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นการบันทึกบัญชีวัสดุคงคลังเมื่อได้รับหรือเมื่อทำการปรับปรุงบัญชี ณ วันที่ออกรายงาน หน่วยงานจะต้องทำการระบุรหัสหมวดพัสดุเสมอ

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากระบบ GFMS ที่เกี่ยวกับบัญชีวัสดุคงคลังในช่วงแรกมีความไม่สมบูรณ์ จึงทำให้ข้อมูลทางบัญชีเกี่ยวกับวัสดุคงคลังก่อนเริ่มใช้แนวปฏิบัติฉบับนี้คลาดเคลื่อน ส่งผลให้บัญชีแยกประเภทบัญชีวัสดุคงคลังมียอดไม่เท่ากับรายละเอียดวัสดุคงคลัง (ตามรหัสหมวดพัสดุ) การแก้ไขเบื้องต้น ระบบ GFMS จะสร้างรายละเอียดรหัสหมวดพัสดุกำลอง (Dummy) ขึ้นเป็นรหัส 99999999 เพื่อให้รายละเอียดวัสดุคงคลังมีมูลค่าเท่ากับยอดตามบัญชีแยกประเภทบัญชีวัสดุคงคลัง ซึ่งเป็นหมวดพัสดุกำลองที่ตั้งขึ้นนี้เป็นเพียงชั่วคราว หน่วยงานต้องทำการปรับปรุงข้อมูลรหัสหมวดพัสดุกำลอง (Dummy) ออกให้เหลือศูนย์โดยเร็ว

ทั้งนี้ เมื่อหน่วยงานปฏิบัติตามแนวปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับวัสดุคงคลังนี้ จะส่งผลให้ข้อมูลทางบัญชีและรายละเอียดวัสดุคงคลังของหน่วยงานมีความถูกต้องและมีรายละเอียดมากยิ่งขึ้น